

Халқ Сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI OЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

26 сентябрь, пайшанба, 1996 йил
Сотуда эркин нархда. № 197 (1449)

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА УЧРАШУВ

25 сентябрь кuni Ўзбекистон Бош вазири Утқир Султонов мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Япония миллий нефть корпорацияси президенти Кунио Комаку бошчилигидаги делегация аъзолари билан учрашди.

Учрашува Ўзбекистон ва Япония ўртасида турли даражадаги ўзаро ҳамкорлик алоқалари тобора кучайиб бораётгани таъкидланди.

Япония делегацияси раҳбари К. Комаку Ўзбекистон қисқа фурсат мобайнида нефть мустақиллигига эришиш борасида улкан ютуқларга эришганини қайта этди.

Учрашува чоғида Ўзбекистон нефть конларини қозираб олиш, нефть ва газ тармоғини техника билан тавинлаш, осийё бозорига ушбу мақсулотлар билан савно-солиқ қилиш борасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни йўлга қўйиш масалалари муҳокама қилинди.

Учрашувада Республика Бош вазирининг ўринбосари К. Ҳаққулов иштирок этди.

Шу кuni меҳмонлар Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирига ҳам ташриф буюриб, вазир Абдулазиз Комилов билан музокаралар ўтказди. (ЎЗА).

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 25 сентябрь кuni Япония миллий нефть корпорацияси президенти Кунио Комаку бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги муносабатларнинг тобора

муस्ताқамланиб бораётгани ҳамда турли соҳалардаги ҳамкорлик алоқаларининг мунтазам ривожланишига асосий таъминчи бўлишига эътибор қилди.

Президент Ислам Каримов Кунио Комакунинг Ўзбекистонга ташрифи ўзаро муносабатларимизнинг янада кенгайишига ҳисса қўшади, дея ишонч билдирди.

Суҳбат чоғида мамлакатимиздаги нефть конларини қидириб топиш,

малакали техник мутахассислар тайёрлаш ва айирбошлаш каби соҳаларда ҳамкорлик қилиш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди. Шунингдек, Япония миллий корпорацияси ҳамкорлигида Ўзбекистоннинг нефть ва газ салохиятини осийё бозорига тақдим этишга келишиб олинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари Қ. Ҳаққулов, ташқи ишлар вазирининг ўринбосари В. Норов иштирок этди.

(ЎЗА)
СУРАТЛАРДА: қабул пайти.
А. Тураев тасвирга олган.

СОЛИҚ ТИЗИМИ ЖАҲОН АНДОЗАЛАРИГА МОС БЎЛСИН

Тошкентда «Ўзбекистон Республикаси солиқ қонуinchилиги: ҳозирги муаммолар ва уларни ҳал қилиш йўллари» мавзусида илмий-амалий конференция бўлди.

Унда Вазирлар Маҳкамасининг қонун чиқариш, молия, солиқ ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг, Давлат мулкни бошқариш ва талбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасининг, Республика Молия вазирилик қўшидаги монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитасининг масъул ходимлари, олимлар иштирок этди.

Бош вазири ўринбосари, молия вазири Б. Хамидов «Ўзбекистон Республикаси Бюджет ва солиқ сисбати тўғрисида» маъруза қилди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг раиси Ш. Гатаулдин республика солиқ тизими қандай ривожланаётгани тўғрисида сўзлаб берди.

Яхши йўлга қўйилган солиқ тизими бўлмаса, Ўзбекистон иқтисодиётини ислоҳ қилиш, уни бозор муносабатларига ўтказиш мумкин бўлмаган аниқ ҳолатда таъкидлаб ўтилди.

Солиқ тизими иқтисодиёт соҳасида юз бераётган жараёнларга давлат таъсирини ўтказишнинг воситалари билан бирлида, Солиқ-бюджет сисбати иқтисодий фаолият, айниқса, хусусий секторда жоннашири рағбатлантириши, бозор инфратузилмаларини ривожлантиришига ва тақомиллаштиришига кўмаклашиши лозим.

Илгари, маъмурий-буйруқбозлик тизими шароитида, деб таъкидланди анжуманда, давлат корхоналар фойдасини деярли тўла-тўқис олиб қўйган бўлса, ҳозир мулкчилик шаклидан қатъи назар, солиқ тўғрисидаги қонунга тўла мувофиқ равишда

қонуннинг муайян қисмига олинмоқда. Таҳлиллар шуни кўрсатдики, МДХ даги бошқа мамлакатлар ҳамда жаҳоннинг юксак даражада ривожланган давлатларига нисбатан Ўзбекистонда солиқ миқдори анча кам.

Республика раҳбарияти танлаган солиқ соҳаси қонунлари ёндашувининг тўғриллиги ҳаётнинг ўзи тасдиқламоқда. Республикада мустақиллигининг беш йиллигини байрам қилиш чоғида Президент Ислам Каримов айтганидек, мамлакатимиз иқтисодий тангликлан чикди ва энди унинг иқтисодиёти юксалиб босқичга ўтди. Ўзбекистон иқтисодий ўсиш кўрсаткичлари бўйича МДХ мамлакатлари орасида биринчи ўринда бозор иқтисодиётининг ривожланиши давом этмоқда. Бинобарин давлат солиқ тизими ҳам тақомиллашавради, уни жаҳон андозаларига даражада кўтариш керак.

(ЎЗА).

РАТИФИКАЦИЯ ҒРИҚЛАРИ АЛМАШИЛДИ

25 сентябрь кuni Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазириликда Ўзбекистон билан ЮНИСЕФ (Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ўзаро ҳамкорлиги) ўртасида ўзаро ҳамкорлик алоқаларини ўрнатиш тўғрисидаги асосий битимнинг ратификация ғриқларини алмашиш маросими бўлиб ўтди.

Алмасув протоколлари Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов ва ЮНИСЕФнинг Марказий Осийёдаги вакили Экрем Бирердинч имзоладилар.

ИЖАРАНИНГ ҲУҚУҚИЙ МАСАЛАЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Олий ҳўжалик судида ижаранинг долзарб муаммолари бағишланган халқаро илмий-амалий семинар бўлди. Уни Олий ҳўжалик суди билан Германия Техникавий ҳамкорлик жамияти ташкил этди.

Семинар ишида Ўзбекистон Конституцион суди, прокуратураси, Олий суди ходимлари, етакчи ҳуқуқшунослар, иқтисодчилар, олимлар ва амалиётчи мутахассислар, шунингдек Германия Федератив Республикаси ва Америка Қўшма Штатларидан келган мутахассислар иштирок этди.

Семинарни Олий ҳўжалик суди раисининг ўринбосари М. Азимов очди. У мамлакатимизда иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштиришда бу тадбирнинг муҳимлигини таъкидлади.

Ўзбекистонда Республика Олий Мажлисининг қароридан кейин 1997 йил 1 январдан кучга кирадиган фуқаро кодекси асосида мол-мулкни ижарага бериш учун ҳуқуқий замин яратилгани семинарда таъкидланди. Бу қонуний ҳужжат иқтисодий муносабатларни, хусусан кўчмас мулкни ижарага бериш масалаларига доир муносабатларни тартибга солади. Шу сабабли семинарнинг мақсади республика суд ходимларини ижара муносабатларида қўнунни қўлланиш тартибидан таништиришдан иборат. Бу эса ижара муносабатларининг хилма-хил турларидан тўғри фойдаланиш, ҳўжалик низоладини олишни, олий суди миқдорида ҳамма томондан қабул қилинган қонунларга мувофиқ иқтисодиётда қўнунийликни қарор топтиришга имкон беради, ҳоржий тадбиркорлар учун кафолатга айланиб, уларнинг сармояларини жалб этишга хизмат қилади.

Семинар ишида Конституцион суд раиси Б. Эшоннов иштирок этди.

Иштирокчилари Германия Федератив Республикасида ижара шартномаларини тўзиш, АҚШда иқтисодий муносабатларнинг бу шаклидан фойдаланиш таърибасини сўзлаб бердилар. Семинарда кўп муаммолар юзасидан, хусусан сулларда ҳўжалик низоларини кўриб чиқиш, транспорт, бинолар ва бошқа мол-мулкни, жумладан ақлий мулкни ижарага беришининг хилма-хил турларига доир корхоналар ҳуқуқларини белгилаш бўйича фикрлашиб олинди.

(ЎЗА).

ЖУРНАЛИСТЛАР ХАЛҚАРО СЕМИНАРИ

ВАШИНГТОН. Америка Қўшма Штатларининг Вашингтон шаҳрида «Жаҳон иқтисодиётига ўтиш» деб номланган журналистлар халқаро семинари бошланди. Мазкур семинар Жаҳон банкнинг иқтисодий тараққиёт институти (ИТИ), Халқаро валюта фонди ҳамда АҚШ ахборот агентлиги — ЮСИА томонидан ташкил этилди.

Унда Марказий ва Шарқий Европа ҳамда МДХ мамлакатлари вакиллари, жумладан ўзбекистонлик журналистлар иштирок этмоқда. Семинарда кўзда тутилган асосий мақсад, ўтиш даврида иқтисодий ислохотларни амалга ошириш, иқтисодиётга сармоя жалб этиш, халқаро иқтисодий муносабатлар, қўлматбаҳо қоғозлар бозори, хусусийлаштириш борасида журналистлар малакасини оширишдан иборатдир. Мазкур тадбирнинг илк кuni Америкалик иқтисодчи олимлар, иқтисодий тараққиёт институти ва бошқа муассасалар мутахассислари, танқиди журналистларнинг маърузалари тингилди. Маъруза ва баҳсларда Ўзбекистон, шунингдек, Марказий Осиёдаги бошқа давлатлар иқтисодиётида кейинги йилларда эришилган ютуқлар, айниқса, мамлакатимизда амалга оширилган иқтисодий ислохотларга кенг ўрин берилмоқда.

Сангин ЖАББОРОВ, ЎЗА махусе мухбири.

ГАЛАБА ҚОЗОНДИ

Қозғонистонлик журналист Ёшар Арисов Давлат Муқоимати шарафига маъруза қилган эди. Муқоимат суд журналисти қўнунда даъво аризида кўриб чиқди.

Гап шундаки, Хитой Халқ Республикаси Раиси Цзян Цзинь Козғонистон ташрифи низоида ўтказган тадбирот конференциясида йўл олган журналистнинг элга кириши тиймаган. У шу бонс профессионал ҳуқуқ кэмиситлиги, деб судга муқоимат қилган эди. Гарчанд журналист 6 миллион тенга талаб қилган бўлса, суд журналиста етказилган маънавий зарар учун 10 минг тенга тўлаш зарурлиги ҳақида ҳўкм чиқарди.

ТИББИЙ КўРИҚДАН ўТДИ

86 ёшли Тереза она студенти йилда, боши жараҳат олган эди. Ҳорзир у Калкутта шаҳридаги хусусий шифохоналардан бирида даволанмоқда.

Уни тиббий кўриқдан ўтказган врачларнинг айтишича, ҳорзирча бирор-бир нарсани аниқлашнинг имкони бўлмаган. Келгуси ҳафтада кўриқ яна давом эттирилади.

СИНИЛАРИНИ БАШОРАТИ

2020 йилга бориб еришиши қайси нуқтанида туғилганлигини қатъий назар қиларининг умри 8 йилга замир экан. Тараққиёт этган мамлакатларда эса аёлларнинг ўртача ёши 88 ёшни ташкил этар экан. Аммо синиларнинг ҳисоблашчи, юрак касалликлари, автодилокатлар натижаасида оламдан кўз юмиш биринчи ўринга таққас элрини. Тараққиёт этган мамлакатларнинг иқтисодий босқичи, яқин 25 йил ичида кечкидан 8,4 миллион киши вафот этар экан.

ЎЗБЕКИСТОН: КЕЧА, БУГУН, ЭРТАГА

«Халқ сўзи» ва ЎЗА мухбирлари хабар қилади

МАЪНАВИЯТНИ ЮКСАЛТИРИШ — БАРЧАМИЗНИНГ ИШИМИЗ

Республика Президенти Ислам Каримовнинг «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада тақомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш тўғрисидаги Фармони мамлакатимиз эъливларини, илм ва ишор аҳли олдига улкан вазифалар қўйди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасида ана шу вазифаларни изчиллик билан бағириш масалалари таҳлилланган йилгилик бўлди. Уни уюшма раиси, Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов бошқарди.

Йилгиликда халқимизнинг буюк неъмат — мустақиллигини янада тегин ҳис этилиши, уни қадрлай билишида, узлигини англашида, елларни тарихий ананалар, миллий қадриятларга муҳаббат руҳида тарбиялашда ушбу Фармон беқисс аҳамиятга эга экани таъкидланди. Эро, халқнинг руҳий баркамоллиги, маънавий юксалигига эришиш шон ва ёзувчиларнинг муқаддас вазифасидир.

Сўзга чиққан атоқли адиблар, нашриёт, адабий-бадиий газета ва журналларнинг муҳаррирлари, ёш юксалдорлар вакиллари жамиятда демократик жараёнларни чуқурлаштириш, одамлар онига истиқболимиз моҳиятини сингдириш, миллий мафқуранини шакллантириш юзасидан фикр-мулоҳаза билдиридилар. Мамлакатимизда маънавият масалаларига берилаётган эътибор, фан, маданият ва санъат аҳлига кўрсатилаётган рағмўрлик учун миннатдорлик изҳор этидилар.

Тўқимачилик саноати ривожига бағишланди

Республика Олий ва ўрта махусе таълим вазирилик, «Ўзбекистон» уюшмаси, Йўлдош Оқунбоев номлиги Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти Амир Темур таваллуднинг 660 йиллигига бағишланган кўп йиллик таъбир. Таъбир илмани ишлаб чиқариш ва қайта ишлашнинг илмий асослари мавзусида халқаро илмий-техникавий конференция ўтказилди. Уч кун давом этган анжуманда республикамизнинг етакчи олимлари, алоқдор вазирилик вакиллари, шунингдек, Япония, Туркия, Швейцария, Россия, Тожикистон, Қир-

ИЛМ-ФАН ХАЛҚАРО ИНТЕГРАЦИЯ ЙўЛИДА

Тошкентда «Фан ва техника соҳасида халқаро интеграция» МДХ мамлакатларининг яқин бозорларга чиқиш йўли» мақсудидаги семинар тўлади. Уни Ўзбекистон Фан ва техника Давлат қўмитаси Италиянинг «Рома Ричерче» консорциуми, Россиянинг кичик инновация корхоналарини, технология марказларини ва технополисларни қўллаб-қувватлаш уюшмаси ёрдами НАТО илмий кенашини билан биргаликда ўтказди.

Семинар чоғида ёш мустақил давлатларнинг иқтисодий-иқтисодий ҳўжалик юксалишини қўллаб-қувватлашда халқаро кооперациянинг аҳамияти муҳокама қилинди. МДХ мамлакатларининг иқтисодиётини мустақамлаштириш, уларнинг илгор, юксак даражадаги технологиялар асосида ишлаб чиқариш рақобатбардорлиги мақсулдор билан жаҳон миёнасини чиқишида фан ва техника тараққиёти муҳим аҳамиятга моликланиши таъкидланди.

Семинарда қабул қилинган декларацияда турли мамлакатлар орасидаги турли инновацияларнинг ўзбекистонда мустақамлаштиришга зарурлиги таъкидланди. Бу эса, кўп давлатларнинг инновация корхоналари, илмий тадбирот ташкилотлари ва университетлари ўртасида ҳамкорлик ҳамда ахборотларини самарали айирбош қилиш учун қўлай шароит яратилди.

Янги мустақил давлатларда, жумладан Марказий Осиё давлатларида инновация жараёнларини ривожлантириш борасидаги тақрирот ишлари учун қўшма рағиш мақсадта мувофиқ деб топилди. Қўшма рағишнинг ажратилиши инновация марказлари ўзаро алоқаларини таъминлаш, кичик ва ўрта бизнес корхоналарини илм-фаннинг жаҳон миқдосидати ютқуларини, халқаро ахборот тармоқларининг ресурсларидан фойдаланишига кенг йўл очилди.

Бўлажак банкирлар коллежи

Халқ ҳўжалик тармоқларида мутахассислар етказиб бериш учун мақсади ташкил этилди. У аниқлиги кооператив бисм юрти базисда ташкил этилди. Бу ерда банк иши, солиқ ва солиқ соҳаси, бухгалтерия ҳисоби ва аудит иқтисодиёти бўйича мутахассислар тайёрланади.

Олтинқул жамият банк коллежи орасида. У аниқлиги кооператив бисм юрти базисда ташкил этилди. Бу ерда банк иши, солиқ ва солиқ соҳаси, бухгалтерия ҳисоби ва аудит иқтисодиёти бўйича мутахассислар тайёрланади.

МУҲИМИ — МАҲАЛЛИЙ ХОМШЕДАН

«Бухоро саноат-қурилиш материаллари» акционерлик жамиятида янги махусе — гипс плиталарини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Эндиликда жамият бу зарур мақсулот билан нафақат тarmoқда қаршилик қилиши мумкин. Энг муҳими, мақсулот маҳаллий хомашдан тайёрланаётгани сабабли бирмунча арзон ва илпик-пухтадир. Шу бонс унда булган талаб борган сари ошиб бормоқда.

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИЛИ Тўғрисида 1996 йили 25 сентябрьда Бўлган маълумот (фоиз ҳисобида)

Вилоятлар	Бир кунда	Маъсум бошидан буйи
Анжсон	3,79	51,86
Сурхондёр	1,85	47,40
Бухоро	1,23	43,39
Хорезм	2,26	41,44
Фарғона	2,29	38,80
Навоий	0,60	38,48
Самарқанд	0,16	37,05
Қашқадёр	1,37	31,42
Наманган	2,60	28,35
Қорақалпоғистон	1,58	22,19
Республика буйича	0,70	15,47
Тошкент	0,21	9,58
Жиззах	0,21	9,58
Сирдарё	0,69	8,62
Республика буйича	1,57	32,41
1995 йилда	2,70	48,79

Жумладан илпикча толади пахта (тонна ҳисобида)

Сурхондёр	933	14100
Қашқадёр	241	2030
Наманган	—	—
Республика буйича	1174	16130
1995 йилда	1393	23399

ТЕРАТИМ АВЖ ОЛМОҚДА

Мамлакатимизнинг шимолӣ қисми — Қарақалпоғистонда ҳам йиллик пахта тайёрлаш бурюрмасини бағириган ҳўжаликлар кўпаймоқда. Улар сағина Беғуний туманидаги Рейликов Йўлдошев бошчилик қилётган жамоа ҳам қўшилди. Улар биринчи теримлаёқ дар гектар олдун ўртача 24 центнер пахтаоз машина теримига эриштириб олди. Бу ерда 30 гектар пахтаоз машина теримига ажратилган. Ҳадемай далага «зангори кема»лар чиқди. Декоратлар бу йил 320 тонна «оқ олтин» топиришга аҳд қилганлар.

«Кооператив оспрей-96»: тинчлик йўлида ҳамкорлик

3. «МАРКАЗИЙОСИЁБАТ»: Топшириқлар шараф билан адо этилди

Халқимиз Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллигини тантанали нишонлаётган кунни Тошкент аэропортига американинг «Геркулес С-5А» ҳарбий самолёти келиб қўнди. У Шимолий Каролина штатида ўтказилган НАТОнинг «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастури доирасидаги халқаро ҳарбий машқларда қатнашган «Марказийосиёбат» тинчликпарвар жангчиларини олиб қайтган эди.

Тинчликпарвар жангчиларимиз Американи ўзларининг ҳарбий бурчларини муваффақиятли адо этганини таъминлаётган мамнун ҳолда эгитилди. АҚШнинг Кемп Леджон денгиз пилотлари базасида ўтказилган ҳарбий машқлар ва унга қўрилган таъбирларни қарор қилган камраб олган икки ой тинчликпарвар жангчиларимизнинг ҳарб илми сирасорларини янада чуқур ўзлаштиришда, халқаро фаолият кўрсатган ҳамкорлари — АҚШ, Канада, Венгрия ҳарбий хизматчилари билан турли хил ўқув-жанговар топшириқларини бажариш жараёнида яқиндан дустлашди, тажриба алмашишти. Айтиш жоғки, ҳарбий машқлар давомида қўлга киритилган ютуқлар барча қатнашчилар учун тенг аҳамиятга эга бўлиш ва жаҳон тинч-

ҳақида, дийримизда ҳукм сураётган тинчлик ва барқарорлик ҳақида, меҳмондўст халқро, тенгсиз чиройга эга табиғатимиз тўғрисида тўққиз қилганлик ҳикоя қилиб беришар. Ва ниҳоят, «Кооператив оспрей-96» тинчликни сақлаш халқаро ҳарбий машқлари қатнашчиларининг ўз юртиларига қайтиш олдлари ҳам бўлиб қолди. Бизнинг жангчилар тўлиқ тарқибда тезлик билан юқорига кўтарилишди. Бошқа мамлакат бўлишларидан эса бир ёки икки нафар жангчи бунинг уладисидан чиқди ёки юқори профессионализм кўрсата олишди. Ўқув машқлари раҳбарияти бизнинг жангчиларнинг иқтисодиёт тизимини ўргатиш, лагер ҳаёти қўйишларига бардошчи эканлигини ҳам алоҳида қайд этишди. Она-Ватаним йилгирма кун муҳлат таърифида, бунинг устига катта куч талаб этилаётган отир шароити мураккаб машқларда узлуksиз қатнашиш, албатта, ҳар бир кишининг қўлида юрт соғини, унга талпиниш ҳисларини оловантириб юборди. Шунданми, ҳарбий машқларнинг сунғи кунлари бошқа мамлакат тинчликпарвар жангчилари билан дўстона мулоқотда бўлган ҳамюртларимиз уларга Ўзбекистон

ИҚТИСОДИЙ ҲАМКОРЛИК: МУШТАРАКЛИК МЕВАСИ

Тошкентдаги «Евроосиё» ўзбек-рус ҳиссдорлик корпорациясининг йиллик ҳисобот йиғилиши бўлиб ўтди.

Маълумки, мазкур корпорацияга 1994 йилнинг декабрь ойида асос солинган эди. Утган қисқа мuddат ичида унинг сафи кенгайиб жойларда ҳам бир қанча филиаллари иш бошлади. Йиғилишда Россиянинг Ўзбекистондаги Фавкулда ва Мухтор элчисининг иштирокидаги ҳам бежиз эмас. Айни пайтда «Евроосиё» таркибида мамлакатимиздаги йирик-йирик саноат корхоналаридан тортиб Россиядаги машҳур завод-фабрикаларгача бор.

Ушбу корпорациянинг олдида қўйган мақсад ва вазифалари нималардан иборат? Умуман олганда, у қайси манфаатларга хизмат қилади, йиғилиш иштирокчилари билан муҳбиримизнинг суҳбати ана шулар ҳақда.

И. ГУБАЙДУЛЛИН, перм телефон заводи раҳбари, шахар думаси раиси:

— Айтиш лозимки, «Евроосиё» Ўзбекистон ва Россия ҳиссдорларининг ишлаб чиқаришдаги тажриба-ҳамкорликларини мустақамловчи ўзига хос бир кўприк вазифасини ўтамоқда. Умуман, корпорациянинг таъсис этилиши ва самарали иш олиб бориши томонлар учун жуда катта манфаатли ҳамкорликни юзага келтирмоқда, деб ўйлайман. Чунончи, бугун биз «Евроосиё» корпорация аъзолари йиғилишиб, бир-биримизга ҳисоб бермоқдамиз. Тўғрироғи, утган йил давомида ишлаб чиқаришдаги ютуқларимизни ва муаммоларимизни биргаликда баҳам қурмоқдамиз. Шарҳ ва Европа саноат корхоналари ўртасидаги муштараклик иқтисодий алоқаларда, ўзаро олд-бердилларда яққол намоён бўлмоқда. Ана шу муштаракликни ўзига асосий мезон қилиб олган «Евроосиё» корпорацияси барча аъзоларига иқтисодий жиҳатдан ҳам, маънавий жиҳатдан ҳам тенгликни таъминлаётган, алоқаларини чуқурлаштириши. Бу нарса корпорация низомида ҳам қатъий белгилан қўйилган. Эшмурод ПИРМАТОВ, Ўзбекистон ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металл заводи бош директори:

— Назаримда, ҳар қайси мамлакат ҳам саноат корхоналари ривожига бурилиш ясамай туриб, ёки кўп минг сонли саноатчилар синфи родини оширмадан иқтисодиётини юқори чуққиларга олиб чиқолмас керак. Бунинг учун ишни аввало бошқа давлатларнинг ишлаб чиқариш технологияси билан танишишдан, ҳамкорликдан бошлаш керак. Одатда, кўпгина гоё ва янгиликлар ана шундай ўзаро алоқалар жараёнида юзага келади. Бас шундай экан, «Евроосиё» корпорацияси олдида турган юксак масъулиятни ҳис эта билмиш зарур.

Ўйлайманки, бу корпорация келгусида ишончли ҳамкорлар билгилни сифатида қўлга янгиликларни юзага чиқаради. Шерикчилик ботида катта ҳурмат-этибор билан тилга олинади. Аминманки, ана шу жиҳатларимиз билан ҳам сафимиз кенгайиб бораверади.

Суҳбатдош: «Халқ сўзи» мухбири. Уктам ҲАЙДАВЛОВ.

Долзарб мавзу

АКЦИЗ МАРКАЛАРИ: УЛАР ҚАНДАЙ ЖОРИЙ ЭТИЛАДИ?

Маълумки, Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида акциз маркаларини жорий этишга таъйирилик қилиш бўйича таъхир қилинган чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига биноан, 1996 йил 1 октябрдан бошлаб мамлакатимизда ишлаб чиқариладиган ва унинг ҳудудида четдан келтириладиган тамаки маҳсулотлари, пиводан ташқари барча спиртли ичимликларни мажбурий равишда акциз маркалари билан маркалаш тартиби жорий этилади. Белгиланган муддатдан эътиборан уларни акциз маркаларисиз сотиш тақиқланади.

Шу муносабат билан Республика Давлат солиқ қўмитаси юридик шахсларни солиққа тортиш бошқармаси бошчилигини ўринбосари М. ИБРАГИМОВга мурожаат этиб, акциз маркалари ва уларнинг аҳамияти ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Акциз маркалари Ўзбекистон ҳудудида тамаки маҳсулотлари ва спиртли ичимликларнинг ноқонуний тарзда келтирилиши, ишлаб чиқарилиши ва сотилишининг олдини олиш, акциз солиғи тўловларининг бюджетга тўлиқ ундирилишини таъминлаш мақсадида жорий этилмоқда. Ҳозир бу борада таъйирилик ишлари қилини. Акциз маркалари намуналари ишлаб чиқилди, шунингдек, мажбурий равишда маркаланган лозим бўлган маҳсулотлар ва импорт товулар рўйхати тўзилиди. Давлат солиқ қўмитаси ва «Пахтабан» ўртасида «Гознак» давлат ишлаб чиқариш бирлашмаси етказиб берилган акциз маркаларини сақлаш ва истеъмолчиларга тарқатиш юзасидан тегишли шартнома тузилди. 1 сентябрда қадар тамаки ва спиртли ичимликлар таъйирилик корхоналарининг боқсана оморларида ушбу маҳсулотларга акциз маркаларини етказиш мақсуд асбоб-ускуналар ўрнатилди.

— Фикрингизга қараганда, шу йил 1 октябрдан бошлаб бозор ва савдо растанларида сотилаётган тамаки маҳсулотлари ҳамда спиртли ичимликларнинг ҳар бирини акциз маркаси ёширишидан бўлиши шарт. Бу иш қай тартибда амалга оширилади?

— Саволнинг ўзини. Акциз маркаларини қўлаш тартиби биз учун — янгилик. Бу ҳақида Низоом ишлаб чиқилди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг тасдиқлаган сўнг кучга киритилган ушбу Низоом асосий меъририй ҳужжат бўлиб қолди. Мақдлий аҳамиятга молик тамаки маҳсулотлари ва спиртли ичимликларга акциз маркалари бевосита ишлаб чиқариш жараёнида етказилди. Четдан олиб келинадиган тегишли маҳсулотлар уша мамлакат корхоналарида Ўзбекистон акциз маркази билан маркалаш қўла тутилмоқда. Амалда етиб келган, йўлда бўлган, шунингдек таъйирилик томондан четдан олиб келинадиган маҳсулотларга акциз маркази тармоғи зарур даражада кенгайтирилмоқда.

— Ҳозирги кунда тегишли корхоналар, таъйирилик ва ишбилармонлар ҳамда савдо ишбилармонлари тасаруфидида акциз маркази билан маркаланган лозим бўлган ағаччи тамаки маҳсулотлари, спиртли ичимликлар мажбурий равишда акциз маркази билан маркаланган бўлиши шарт. Бу маҳсулотларнинг тақдирини нима бўлади?

— Марказимиз лозим бўлган барча товулар сезгир бийнинг охирига кўчарилиши мумкин.

— Марказимиз тартиби жорий этилиши муносабати билан акциз маркаларига эҳтиёж кескан тарзда омиши аён. Уни қардан ва қай тартибда олаб бўлади?

— Бунинг қийин жойи йўқ. Корхона ва таъйирилик ўзига қанча миқдорда акциз маркази кераклигини аниқлаб, номинал қийматини тўлаш, ҳамкорликчи муҳбиримиз Ибодулла ҲАҚОВ суҳбатлашти.

Луқма

ПАРРАНДАЧИЛИККА НАВОЙНИНГ НЕ АЛОҚАСИ БОР?

Ҳар сафар Қизилтепа томон ўтсам, йўл четидаги «Навойпарранда» сўзларини ўқиб таажжубланаман.

Буюк бобоқалонимиз номи билан вилоят ва шаҳарнинг аталиши, ул зотга нисбатан бизнинг юксак эҳтиромимиз ифодаси, албатта. Бироқ уйламай-нетмай, ҳиссдорлик жамиятларга қисқартириб ном қўйиш, унинг шайнига турғи келмайди. Масалан, «Навойсеут» жамоа хужалиги, «Навойқоракул» терсти.

ТАДБИРЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Жиззах вилоят ҳокимлигида «Мавнавий ва маърифат» жамоатчилик маркази фаолиятини янада тақомиллаштиришга бағишланган кенгаш бўлиб ўтди. Унда марказ вилоят бўлими, маданият ва бошқа таълим бошқармалари, оммавий ахборот воситалари ва бошқа ташкилот раҳбарлари қатнашди. Кенгашда мамлакатимиз Президентининг ана шу соҳа фаолиятини янада тақомиллаштириш тўғрисидаги Фармонида ўртга қўйилган вазифаларни илчллик билан бажариш тадбирлари белгиланди.

Узбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси жамоаси қўмита раисининг муовини Ш. ҲУРИЙЕВ ва ораси Хосият ЯХ ҲУСАНОВ билан вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«Меҳнат вазирилик ҳузуридаги Мухожир меҳнатқашлари маҳсулотлари бўйича ваколатхона» ходимлари Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазири О. Обидова кўзи

НАРИЗЛИНИНГ бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия издор этади.

«Уздунроби»та ўзбек-америка қўшма корхонаси жамоаси Ўзбекистон Республикаси алоқа вазирининг биринчи ўринбосари Владимир Алексеевич КРАВЧЕНКОНИНГ бевақт вафоти муносабати билан марҳумнинг қариндошлари ва яқинларига чуқур ҳамдардик билдиради.

ҚўЙИДАГИ МАХСУЛОТЛАРНИ ИСТАЛГАН ВАҚТДА ШАРТЛАШГАН НАРХЛАРДА ҲАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН: КАЛЬЦИЙ КАРБИДИ ФРАКЦИЯ 25-80 Темиртоуда тайёрланган. АККУМУЛЯТОРЛАР, АВТОШИНАЛАР, ЦНСГ 38/176 НАСОСЛАРИ. Тел.: (3712) 77-73-30, 77-09-77, 77-77-60.

Ташкилотчи fairtrade Messe und Ausstellungs GmbH

Advertisement for 'Ярославна' tire company. Text: 'ЯРОСЛАВНА' ФИРМАСИ сотиш учун тақлиф қилади: GOODYEAR шиналари: 175x70 R13, 185x70 R13, 185x65 R14, 205x70 R14, 260x508, 320x508; автомобиль камералари: 300x508, 320x508, 260x508; кўп турдаги автомобиль мойлари ва суюқликлари; енгил автомобиллар учун аксессуарлар. Ҳақини исталган шаклда тўлашингиз мумкин. Манзил: Тошкент ш., Чехов кўч., 18. Тел.: 54-99-42. Факс: 54-63-88. СИЗНИНГ АВТОМАЦИОНАНГИЗ ЯХШИ ВА СОЗ БЎЛИШИГА ЁРДАМ БЕРАМИЗ

Advertisement for elcom 96. Text: Бунақаси ҳали бўлмаган! 14 мамлакатдан 70 қатнашчи 18 тақдимот ва семинар. elcom 96 Asia Office Official sponsors: ABB, MOTOROLA. 1996 йил 1 октябрдан 4 октябргача ЎзЭкспоМарказ Тошкент. Ўрта Осиеда йирик тадбир - энергетика, компьютер техникаси, телекоммуникация ва офис жиҳозлари III халқаро кўрғазмасига хуш келибсиз! Жаҳон бозорининг етакчи ишлаб чиқарувчилари ўзларининг энг янги технология ва маҳсулотларини намойиш қилиш ниятида шу ерга тўпланишди. Тошкентда мутахассислар билан учрашиш имкониятини қўлдан бой берманг! Сизга барча қўлайликларга эга бўлган автобуслар "Мустақиллик" метро бекатидан кўрғазмагача ва яна орқага қайтишга бепул хизмат кўрсатади. Иш вақти: соат 10.00 дан - 18.00 гача. ЎзЭкспоМарказ Тел.: +7-3712-344545 Факс: +7-3712-358330 Тошкентда фэртрейд ваколатхонаси: Тел.: +7-3712-55-38-30, 31-22-93 Факс: +7-3712-55-38-30, 34-15-93

АРТУР ГРИГОРЯН:

«ЎЗБЕКИСТОНЛИКМАН ДЕГАНДИМ, ҲАВАС БИЛАН БОҚИШДИ»

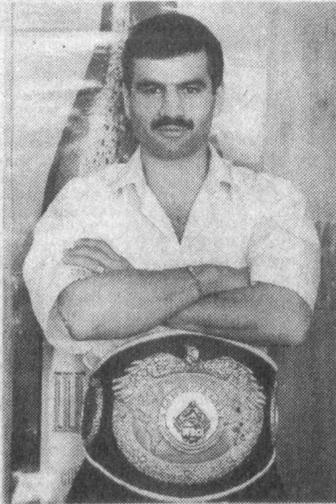
«Халқ сўзи» учун эксклюзив интервью

Тошкент аэропорти, 25 сентябрь. Тонг ёришишига ҳали анча бор. Лекин аэропорт одамлар билан гавжум. Кимлар қайқадир шошади, яна кимлар ниманидир сабрсизлик билан кутади. Биз ҳам кутаямиз. Профессионал бокс бўйича жаҳон чемпиони Артур Григоряннинг келишини. У Германияда бўлиб ўтган профессионал бокс бўйича жаҳон чемпионатида ғалаба қозониб, чемпионлиқни сақлаб қолди.

Нихоят диктор қизнинг овози радио орқали Германиядан учиб келган самолётнинг Тошкент аэропортига келиб қўнганлигини маълум қилди. Кўп ўтмай «Темир куш»дан тушган йўловчилар қутуш залига кириб кела бошлади... — Артур, кўнглингизга келмасин, мен сизнинг жуссангизни кўриб, профессионал бокс бўйича жаҳон чемпиони эканлигингизга ишонқирамай турибман? — Ишонинг, ишонмаслик бу — сизнинг ишингиз. Аммо менинг худо берган бўйбастим шу. Тўғри, мен ҳам болалигимда спортчи бўлиш учун киши қадади-қомати девчилик келадиган бахдайбат бўлиши керак, деб ўйлаб юрардим. Аммо гап бунда эмас экан, гап — уни-иштиёки ва ҳавасида.

— Демак, кишида спортга нисбатан иштиёқ ва ҳавас қучли бўлса, у албатта кўзалган мақсадга эришади. Шундайми? — Шак-шубҳасиз. — Рақибингиз — америкалик Жон Рид нега иккинчи раунддаёқ мағлуб бўлди? — Буни менга қаронги. Лекин аминманки, у ғалабани, фақат ғалабани ўйлаган. Чунки у ушбу учрашувимизга жуда қаттиқ тайёргарлик кўрганни ва бундан катта умиди борлигини очик-ойдин тан олиб шундай дейди: «Начора, зўр барибир зўр экан». — Эҳтимол, у рингда хатоликка йўл қўйгандир? — Йўқ, аксинча, Жон Рид жангда жуда тез, фаул ҳаракат қилди. Узини тутиши ҳам чакки эмасди. У видео

«Халқ сўзи» Мушаррафийнинг ўзбекистонлик ёш боксёрларга эа ташлаётган 25.09.96 йил Артур Григорян интервью

1993 йили Америка чемпиони унвонига сазовор бўлган. АҚШда унинг обрўй эътибори ва нуфузи катта экан. — Ғалабадан сўнг диллингиздан илиқ туйғулар кечгандир... — Кенганда қандоқ. Германиядаги жаҳон чемпионати учун мўлжалланган рингга қадам қўйишим билан оқ майдон узра ҳиллар турган Ўзбекистонимиз байроғини кўриб, танамда ширин титроқ пайдо бўлганди. Ғалабадан сўнг, дарҳол ўша байроққа қарадим. У бурчагидаги 12 юлдуз ва ойни кўз-кўз қилганча ҳамон хилпираб турар эди. Бундан бутун аъзои баданимдаги ширин титроқ жунбушга келди. Кўзларимга беихтиёр ёш қуйилди... Бунинг сабабини изоҳлаб бўлмаганидек, менинг ҳам ушбу пайтдаги қувончли ҳолатимни таърифлаб бўлмайди. Буни фақат хис қилиш мумкин. — Артур, жаҳон чемпиолигизни сақлаб қолганингиздан сўнг, у ердаги хорижлик журналистлар ҳам роса савоалга тутишгандир? — Бўлмасам-чи. Юргани имкон бермай қўйишди. — Улар, асосан, қандай савоаллар билан мурожаат қилишди? — «Кимсиз», «қаерлисиз» деб кўпроқ сўрашди. — Нима деб жавоб қилдингиз? — Ўзбекистонликман, пой-

татқ Тошкентнинг Эски шаҳар деган жойида ўсганман дегандим, ҳавас билан боқишди. Улар мамлакатимиздаги ижтимоий-сиёсий ўзгаришлардан анча-мунча бохабар экан. Айниқса, Президентимиз Ислам Каримов ҳақида, у кишининг спортга бўлган илиқ муносабати ва республикамизда уни ривожлантиришга қаратилган катта эътибори тўғрисида кўп нарсани билишар экан. Яна: «Сизларнинг юртингизга Халқаро Олимпиада Кўмитаси Президенти Хуан Антонио Самаранч жаноablари тез-тез бориб туради-я» дейишди. Ҳа, деб жавоб қилдим гурур билан. — Энди, кейинги галги рингда ким билан қачон, қаерда учрашасиз? — Эндиги рақибим — англиялик Майкл Айрез. У билан шу йилнинг ноябрь ёки декабрь ойларида Германияда учрашаман. — Майкл Айрез ҳақида маълумотга эгамисиз? — Йўқ, мутлақо. Фақат менга айтишдики, унинг бўйи меникидан анча узун экан. Ҳар кимнинг ҳам жанговарлик маҳоратини ва зарбасининг кучини майдон — ринг кўрсатади. Шунинг учун у тўғрисида ўйлаб, бош қотирмасам ҳам бўлади. — Профессионал рингга неча марта тушгансиз? — 20 марта. Кўз тегмасин, ҳаммасини ғалаба билан тугатганман. Жон Риднинг устидан қозонилган ғалаба эса 13-нокаут бўлиб, шу ҳисобга кирди...

Ҳа, Артур енгилмас қўлқоп сохиби сифатида бутун дунёни ҳайратга солди. У ҳали ёш бўлишига қарамай, 61 килограмм вази бўйича жаҳон чемпиолигини сақлаб қолди. Чемпионни Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия ва спорт кўмитаси раҳбарлари, журналистлар ва мухлислар гуллар билан қарши олиб, қўлга киритилган зафар билан муборакбод этдилар. Айтиш мумкинки, унга ҳар томонлама Ҳазиринги назари тушган. Севимли оиласи, ширин-шакар икки нафар қизи бор. Унинг суҳбатиди бир марта бўлган киши яна қайтиб бўлсам дейди. Дарҳақиқат, Артур Григорян учган самолётнинг Тошкентга етиб келишини қанчалик интизорлик билан кутган бўлсак, у билан бўлиб ўтган суҳбатимиз ҳам шунчалик ширин, ёқимли таассуротларга бой бўлди. Айниқса, унинг ўзбек тилидаги бурро-бурро гапларини эшитиш ниҳоятда мароқли. У дастхатини ҳам ўзбек тилида ёзиб берди. — У билан хайрлашиб, ўз мўлжалини сари раванга бўлиш арасида турганимизда Тошкент уфқи қарзир, тун бўлиб эзиб ёққан ёмғирдан «хориб» турган шаҳар қиёбаси қуёшнинг зарин нурларида алланечук манзара касб этиб, кишига сўнгсиз ҳузур бағишларди. Суҳбатини «Халқ сўзи» мухбири ўқтам ДҮСТЕР ёзиб олди.

«Халқ сўзи» шифохонаси АГАР ОЗИБ КЕТСАНГИЗ... Тана оғирлигининг пасайиб кетиши ҳар доим одамнинг касаллик ҳолатини билдирмайди. Шундай одамлар борки, улар ўз умри давомида ҳеч қачон ўртача оғирликка эга бўлмасалар ҳам ўз кайфияти ва ишчанликларини сақлаб қолсалар. Шифокорларнинг тасдиқлашича амалий соғлом озиб одамлар даволашга ва парҳезни сақлашга муҳтож эмаслар. Агар озиб қаддан ортиқ қучайса, бемадорлик ва тез қараш билан бир дамда эрта, бундай ҳолатларда тана оғирлигининг пасайиб сабабини аниқлаш учун теда шифокорга мурожаат қилиш керак. Овақт ҳам қилиш ва синдириш жараёнларининг бузилиши ҳамда калкасимон без фаоллигини орттириш тўғрисида кузатиладиган синдром: калкасимон безнинг катталаниш асосий алмашуви нег кучайиши — гипертанузия ва тахикардия белгилари билан кузатилади. Қандли диабет касаллиги тасвирини ҳам озиб мумкин. Бундай ҳолатларда семирмиш чораларини қўришдан олдин асосий касаллиқни даволашдан бошлаш лозим. Овақт ҳазим қилишининг бузилиши барча ёшдагилар ўртада тарқалган. Бу касалликнинг энг хarakterли қўриниши ич қотиши, ич дам бўлиши, ич кетиши, жигдидон қайнашидир. Бундай касалликлар айниқса меҳнат, дам олиш ва овқатланиш тартибидан бузулиши, қаддан ташқари асабийлашиш ва каттиқ ҳаяжонланиш натижасида вужудга келади. Овақтга ҳеч қачон газли ичимликлар, аччиқ чой, кофе, сут, қалампир, сирка, ўткир хушбўй зиравор қўшиб истеъмол қилмаслик лозим. Кўпроқ ярим норман меваларни, сабзавотларни, сутли маҳсулотларни истеъмол қилиш керак. Ҳозирги кунда қандли диабет кенг тарқалган касаллик ҳисобланади. Меъда ости бези гармони — инсулиннинг мутлақо ёки нисбий етишмаслиги ва моддалар алмасуви бузилиши сабабли юзата келади. Шунингдек бунга ирсий мойиллик, ноқулай меҳнат ва турмуш шароитлари оғир, асабий — руҳий кечинмалар, нотўғри овқатланиш, вироли ва аллергия касалликлар, интоксикация ва бошқалар сабаб бўлиши мумкин. Бу касалликка озиб кетиш, тинка ва оғиз қуриши, баланд қичқириш ҳар доим оқликни ҳис қилиш ва бошқа белгилар юз беради. Шу боис олимларнинг маълумотларига асосланиб, семирмиш ҳоҳловчиларга баъзи бир усулларни эслатиб ўтатиш. Булар тартибсиз, овқатланишдан ортиқдан қишиларга тегишлидир. Лаззати ва чиройли тайёрланган, ўзингиз яхши қўрган овқатни тез-тез истеъмол қилиш керак. Овақтларда ёғ микдорини қўпайтириш, қаймоқ, тухум истеъмол қилиш керак. Ёғларни сабзавот овқатлари, шўрваларга қўшиб яхши бўлади. Бунда сарғё ва Усимлик ёғлари фойдаландир. Углеводларга бой маҳсулотларни дастлавл гуручили, сутли, мураббо, асал қўшиб тайёрланган бўғдаларни истеъмол қилиш керак. Ҳар ким ўзининг асаб тузилиши ҳолатига, руҳий қулайлигига эътибор бериш лозим. Ҳа, ҳақтин бирмунча қушим керак. Дам олиш қунари тушли овқатдан кейин бир соатча ётиб дам олиш фойдалан ҳоли бўлмайди. Ошқозон касаллиги қучайган даврда шифокор белгиланган парҳез таомларга роз қилиш керак. Ақс ҳолда тана оғирлигининг пасайишига олиб боради. Шунингдек тоза ҳавода баланд-тарбия билан шуғулланиш, зарарли оdatлардан сақланиш сиз учун айна мулқидир. Сапар МУҲАММАДИЕВ, доцент.

1996 йил — Амир Темур йили

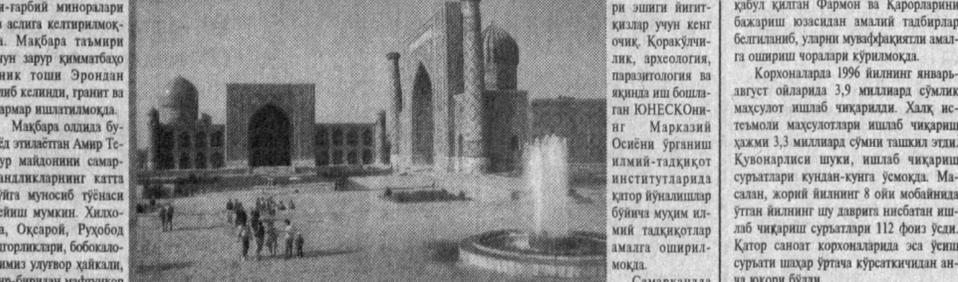

Мамлакатимиз истиқлолининг муборак беш йиллиги нишонланаётган кунларда Республика узра қувончли хабар тарқалди. Ўзбекистон Президентини Фармонига кўра, Самарқанд шаҳри «Амир Темур» ордени билан тақдирланди. Кўнра шаҳарининг бундай юксак мукофотга муносиб қўрилишининг ўзига ҳоқ назмуни бор. Аввало, темирўйлар давлатининг пойтахти сифатида Самарқанднинг жаҳон аъмо фани, маданияти ва мемориаллик санъатининг ривожланишига ҳамда давлатлараро ҳамкорликни, тенглик, ҳалқлар ўртасида дўстликни мустақимлаш ишига қўшаётган ҳиссаси бешиқ қатта. Қолаверса, самарқандликларнинг ўзбек халқи тарихий, маънавий меросини кўп асрлар давомида асраб-авайлаб, жаҳонга машҳур этишдаги зят умид қилган хизматлари эътиборга олиниб, мустақил мамлакатимизда туб ислоҳотларни амалга ошириш, иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришдаги фаол иштироки учун ҳамда соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги муносабати билан шаҳар ана шу орденга сазовор бўлди. Ушбу муҳабри Самарқанд шаҳар ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Азиз Носировдан шаҳарда амалга оширилаётган ишлар, фан ва маданият, ишлаб қилиш ва бошқа соҳаларда эришилаётган муваффақиятлар, келажақдаги режалар, шунингдек, соҳибқирон юбилейига тайёргарлик тўғрисида сўзлаб беришни илтимос қилди.

ЎТМИШИ ШАРАФЛИ, БУГУНИ САОДАТЛИ, КЕЛАЖАГИ АБАДИЙ ШАҲАР

Дунёда ҳар бир шаҳарнинг, дёрининг ўз тарихи, тақдир, маъна, ва қиёсаси бўлади. Бизнинг кўнра Самарқандимиз ҳам бундан истисно эмас. Энг муҳими, у инсониятнинг қадимий маданият уюқлари сифатида жаҳонга танилган Бо-бида, Афина, Рим шаҳарлари каби жуда бой тарихга эга. Зеро, ёшлар унга одилона таъриф бериб, «Самарқанд сайқали рўйи замин ас» деб ёгани бекиз эмас. Соҳибқирон Амир Темурнинг 1371 йилда тахта келиши ва ўзи барпо этган салтанат пойтахти сифатида Самарқандни тилиши шаҳар ҳақида энг буюк воқеа — бурилиш нуқтаси бўлди. Самарқанд қадимий ўрнидан жануброқда қайта тикланди ва кўп ўтмасдан бутун маърифат машраққа довраун кетган тўғад, кўркам шаҳарга айлана бошлади, муҳташам бинолар, қишнинг лол қондирилган, бир-биридан фусқор обидалар қурилади. Бугун ҳам кўнра ва ҳаминша навқирон Самарқандимиз нафақат маърифат ўчоғи, балки етти илқим олимоз фозилларнинг ўнган чорлаб, узарини гогайи бир-лаштириб турган муқаддас маскан саналади. Айни пайтда шаҳарда бир неча олий ўқув орғи, илмий-тадқиқот институтирилган ташқари, яқинда ташкил этилган фанлар академиясининг Самарқанд бўлими, Марказий Осн тадқиқотлари институтирилган минглаб олимлар (фаннимоз) ривожли йўлида меҳнат қилатиб, маънавий меросни ёш авлод қалбига жо этмоқда. Янгиланган жамиятда ўзини ўнганга улут символларига, пир-у аломатларининг пурқидат ўнгитари, фозилонга ташкилотлари биз учун муқаддас дастур бўлиб қолмоқчи лозим. Ҳозир Самарқандни узқан қурилиш майдонига қиёбаси мумкин. Чунончи, юбилей муносабати билан жами 28 та нишоотда қурилиш ва тазмирини ишлари олиб борилаётди. Ушбу бунёдкорлик ишлари учун 200 миллион сумдан зиёд маблаг ажратилди. Биргина Библиотекани мақсадли қайта тазмирлашга 70 миллион сум сарфлашиб, унинг шимоли-шарқий минораси ас қолганга келтирилди. Катта

САМАРҚАНД ТҮЁНАЛАРИ

би-ғарбий миноралари ўз аслига келтирилмоқда. Мақбара тазмирини учун зарур қимматбаҳо оник тоши Эрондан олиб келиниди, гранит ва мрамор ишлатилмоқда. Мақбара олдига бунда эътилолган Амир Темур майдонини самарқандликларнинг катта тўғига муносиб тўғаси дейиш мумкин. Хилдона, Оқсарой, Руҳобод ёдгорликлари, бобоқолонимиз улдувор ҳайкали, бир-биридан маъмурон фанворалар, буюғ узворлар, истропот қойларини ўнган муқаддаслаштирилган бу табарқур тўғида ҳозир иш қилини. Тарихий обидаларни тазмирлаш, бинолар интерерини бешикта ўта ноҳиклик ва юксак даражада ёндаштириш. Шу ўринда ноҳар осорлиқларга қайта умр бағишлаётган тақрибли муҳташаме, Самарқанд илмий-тазмирлаш устандаси тазмирловчиси М. Асадов номини алоҳида тилга олиш жоиз. Бинобарин, Мирмурам ақс хизматлари юқори баҳолашиб, «Ўзбекистон қаҳрамони» ордини билан тақдирланди. Умуман, Амир Темур майдонига Самарқанд ҳамда республикамизнинг қўниш янголларни қурилиш, ободонлаштириш ташкилотларидан жабб этилган 3 минг ишчи-қилматчи меҳнат қилмоқда. Узлар қисқа вақт ичига 60 миллион сумликан зиёд қурилиш ишларини бажариб, мана шундай мажмуага эса солиштириб. Бошқача айтганда, одамлар кўз ўнгига асрларга татигули тарих яратилмоқда. Самарқанда «Амир Темур» ордени берилиши сабаби ҳам бизнинг соҳибқирон ишларини давом эттиратганимиз, ўнган лавр айналарини эволюциялаштирилган деб билишам. Бундай хайри, савоб ишга эса ҳар бир самарқандлик, шаҳардаги барча қоронга, муассаса ўз улдушини қўшмоқда. Ҳозир Самарқанд Ўзбекистонининг ирриқ иқтисодий марказларидан бири саналади. Шаҳар санот ситетига бўлгансиз физиклар, математик-риштилари. Булар Ботаниқажжадон, Боя бекнинг, Боя шомол, Боя дилқушо, Боя баланд каби 19 та қадимий боғлардир. Шаҳар белгиле бўлган боғлар жами тўрт минг гектарни ташкил этиб, узаринг об-ҳавони муътадил тақриб, шаҳарга лавофат бағишлаётган тақриб кишига ором беруви, элга риск-насиб улдушун хайр-баракат максими сифатидаги ўрни ҳам бекизе. Самарқанда «Амир Темур» ордени берилиши сабаби ҳам бизнинг соҳибқирон ишларини давом эттиратганимиз, ўнган лавр айналарини эволюциялаштирилган деб билишам. Бундай хайри, савоб ишга эса ҳар бир самарқандлик, шаҳардаги барча қоронга, муассаса ўз улдушини қўшмоқда. Ҳозир Самарқанд Ўзбекистонининг ирриқ иқтисодий марказларидан бири саналади. Шаҳар санот ситетига бўлгансиз физиклар, математик-

ЛАЁҚАТСИЗ ҲАҚАМЛАР ЖАЗОЛАНДИ

Маъсумнинг энг қизиқарли ва марказий учрашувларидан бири — «Нефтчи» ва «Навбахор» жамоалари ўртасидаги учрашуда мезбонлар икки марта, меҳмонлар тўрт марта дарвозани аниқ нишонга олишди. Бироқ ҳақамлар ҳужжати бўйича учрашув 2:1 ҳисобида мезбонлар ғалабаси билан якуланди.

Албатта, бу натижа учрашуви ойнаи жаҳон орқали кўнра қўлпана муқддас ва айниқса, «Навбахор» клуби йозларининг норозиғида сабаб бўлди. Шу ўринда ҳақамлар фаолиятини назоратчи ҳақам (инспектор) қандай баҳолади экан, деган савоал пайдо бўлиб, биз ҳақамларга қўйилган баҳолар билан қизиқдик. Бу ерда ҳам ҳаммаси рисолабағлик, яъни гўе учрашуда ҳеч қандай хатоликка йўл қўйилмади. Майдонда ҳаракат қилган ҳақамларга 8 ва уздан юқори балт қўйилган эди. Эртаси кун маълум бўлиди, «Навбахор» клуби Ўзбекистон футбол федерацияси ҳақамлар кўмитасига норозиғини билдирган, ўз навбатида ҳақамлар кўмитасига шу масала муҳокима қилиниши ва... Учрашуда бош ҳақамлик қилган Зокир Абдулҳалиқов ҳақамларга йўл қўйилгани учун бир ой муддатга ва шартли равишда маъсум оқирғича ҳақамлик қилиниши таъдирини ёдлагди. Ёраччи ҳақамлар — Дилшод Осимов, Ашпир Абдуллаев эса бундан бун ҳақамликка жабб эътилолганга қарор қилини. Бир қатор ҳақамларга йўл қўйилганига қарамай ҳақамлар юқори буюғ қўйилган назоратчи ҳақам Сергей Мурнов эса бир ой муддатга ва шартли равишда маъсум оқирғича назоратчи ҳақамликка қўйилган бўлиди. Беносати чемпионатнинг боришига келсак, 23-тур учрашувлари мурасасиз учрашувларга бой бўлиб, қўпмаган натижалардан ҳоли бўлмади. Айниқса, «Навру» — МХСК учрашувида дурган натижа (2:2) қайта этиштириши қўпчилик муносиб қўпмаган эди. Зеро биринчи даврда МХСК жамоаси «Навру» клубини йирик ҳисобда (7:1) устун келган эди. Самарқанднинг «Динамо» ва «Янтер» жамоалари ўртасидаги учрашуда ҳам йирик ҳисоб (4:1) қайта этиштириши сирдариғи мўжизас, «Косонсой» — «Нурфозил» учрашувида пешқадимлардан бири аутайёрдан мағлуб бўлишини буюхороник муқддас қўпмаган эди. 23-турнинг қолган учрашувларида қўйилган натижалар қайд этилди: «Трактор» — «Нефтчи» — 0:3, «Навбахор» — «Дуслит» — 2:0, «Пахтакор» — «Динамо» (Y) — 2:0, АСК — «Атласчи» — 1:3, «Сўғдиёна» — «Машҳал» — 3:1. Турлардан баҳсида 19 тўғи қилинган Рустам Дўрмонов (Нефтчи) ойдинда бораяпти. «Атласчи» ўинини Ойдинбек Алиев ҳисобда 18 та тўғи бор. Навбатдаги тур учрашувлари 30 сентябрь кунга ўтказилди. Ража ЭРМУҲАММАД, «Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Шу йил 24 сентябрга Утар кечаси Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирининг биринчи ўринбосари Владимир Александрович Кравченко ўз уйда мажбурий ўлим белгилари билан топилди. Маъзур ҳолисга юзасида жиноий иш қўзғатилди. Қўрилган чора-тадбирлар натижасида бир кеча-ю кундузда жиноят очилди. Ушбу жиноятни содир этишда гумон қилинган, ҳеч қаерда ишламайдиган, 1979 йилда тутилган Ашот Владимирович Ақопия ва марҳумнинг ўғлига таниш бўлган, шахсий устандодга пойабалт тикуюви бўлиб ишлаб келган Дмитрий Владимирович Афранасев ушландилар ва қамқоққа олишларди. Қўлга олинганлардан марҳумнинг ўғлидан ўнгитлаб кетилган буюмлар ва ашёвий далиллар топилди. Тергов давом этмоқда.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Мақамаси

Бош муҳаррир: Анвар ЖҮРАБОВЕВ.

БҮЛИМЛАР: Парламент 33-57-34; Халқлар 33-07-48; Мерос ва қадриятлар 36-29-89; Қилқоқ хўжалиги 36-07-94; Иқтисодий 36-36-65; Маънавият 36-35-60; Тунги муҳарририят 33-10-28; Эълонлар 36-09-25, Вахтёр-33-10-60

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 19-уй. Навбатчи муҳаррир — Т. Доленс. Навбатчи — Ф. Юсуфов.